

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD.410.025.01.2021

Pan
Dariusz Drelich
Wojewoda Pomorski
Pomorski Urząd Wojewódzki
ul. Okopowa 21/27
80-810 Gdańsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/062 – Zapewnienie opiekunom osób niesamodzielnych wsparcia wychowawczego

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05
lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku, ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk (dalej: „Urząd”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dariusz Drelich, Wojewoda Pomorski, od 9 grudnia 2015 r. (dalej: „Wojewoda”).
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie i wdrożenie w województwie programów wsparcia wytchnieniowego opiekunom osób niesamodzielnych. 2. Rozdysponowanie i rozliczenie środków w ramach programów wsparcia wytchnieniowego opiekunom osób niesamodzielnych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeśli miały związek z przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontroler	Zdzisław Stefan Zbierski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/159/2021 z 8 października 2021 r.

(akta kontroli str. 1-2)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Urzędu w zakresie zapewnienia opiekunom osób niepełnosprawnych wsparcia wytchnieniowego w latach 2019-2021.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Urząd prawidłowo wdrożył wszystkie trzy edycje Programu „Opieka wytchnieniowa” realizowanego w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, a od 2020 r. Funduszu Solidarnościowego (dalej: „Program”). Wojewoda, w sposób umożliwiający efektywne wykorzystanie otrzymanych środków finansowych, realizował działania informacyjne dotyczące wszystkich edycji Programu. Nastąpił wzrost liczby jednostek samorządu terytorialnego (dalej: „j.s.t.”) realizujących Program z 36 w 2019 r. do 54 w 2021 r. Wojewoda prawidłowo przeprowadził nabór oraz ocenę wniosków gmin i powiatów. Umowy zawarte z j.s.t. w sprawie przyznania środków finansowych z Programu były sporządzone prawidłowo oraz podpisane w wyznaczonych terminach. Urząd prawidłowo rozdysponował i rozliczył środki finansowe otrzymane w ramach wszystkich edycji Programu. Wojewoda monitorował realizację zadań wykonywanych przez gminy i powiaty. Środki wydatkowano na zadania określone w Programie, a niewykorzystane kwoty oraz naliczone odsetki bankowe prawidłowo zwrócono na rachunek Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej ³ (dalej: „Ministerstwo”). Zakres opieki wytchnieniowej realizowany w ramach Programu w województwie pomorskim corocznie się zwiększał, a wsparciem objęta była grupa docelowa określona w Programie.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm. (dalej: „ustawa o NIK”).

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Wcześniej Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR	1. Przygotowanie i wdrożenie w województwie pomorskim programów wparcia wytchnieniowego opiekunom osób niesamodzielnych.
Opis stanu faktycznego	<p>1.1. Urząd zamieścił w Biuletynie Informacji Publicznej⁴ (dalej: „BIP”) ogłoszenia o naborze wniosków w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa”, zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym⁵. Ww. ogłoszenia o naborze wniosków zamieszczone zostały w BIP:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 4 kwietnia 2019 r. – edycja 2019, – 17 marca 2020 r. – edycja 2020 oraz 31 marca 2020 r. – komunikat w sprawie wydłużenia terminu naboru wniosków w edycji 2020 w związku z wprowadzeniem w kraju stanu epidemii, – 4 grudnia 2020 r. – edycja 2021 oraz 28 grudnia 2020 r. – komunikat w sprawie wydłużenia terminu naboru wniosków w edycji 2021. <p>Ogłoszenia o naborze wniosków (wszystkie edycje) zamieszczono w BIP w terminie jednego dnia po otrzymaniu z Ministerstwa niezbędnych informacji dotyczących Programów, a komunikaty do ogłoszeń (ostatnie dwie edycje) w terminie trzech dni roboczych po zamieszczeniu przez Ministerstwo informacji dotyczących wydłużenia terminu naboru wniosków.</p> <p>Ww. ogłoszenia zawierały informacje, o których mowa w art. 13 ust. 4 ustawy o Funduszu Solidarnościowym.</p> <p>Ponadto, Urząd pisemnie powiadomił prezydentów/burmistrzów/wójtów oraz starostów z terenu województwa pomorskiego, m.in. o zasadach naboru wniosków i celach Programu, jak również wskazał dane adresowe osoby wyznaczonej do kontaktu oraz link do strony internetowej zawierającej szczegóły dotyczące Programu, naboru wniosków i druków do pobrania. Ww. powiadomienia sporządzono odpowiednio:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 8 kwietnia 2019 r. – edycja 2019, – 17 marca 2020 r. – edycja 2020, – 7 grudnia 2020 r. – edycja 2021. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 3-36)</p> <p>1.2. W okresie objętym kontrolą, do Urzędu (Wydział Polityki Społecznej) złożonych zostało łącznie 131 wniosków gmin i powiatów o dofinansowanie z Programu, na kwotę ogółem 11.128.973,90 zł, z tego w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 2019 r. – 36 wniosków na kwotę 1.868.492,04 zł (tyle samo wynosiła kwota rekomendowana), z których 30 wniosków złożyły gminy, a sześć wniosków powiaty, – 2020 r. – 41 wniosków⁶ na kwotę 4.619.640,96 zł (tyle samo wynosiła kwota rekomendowana), z których 36 wniosków złożyły gminy, a pięć wniosków powiaty,

⁴ uwgdańsk.bip.gov.pl

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 1787 (dalej: „ustawa o Funduszu Solidarnościowym”).

⁶ Umowy podpisało 39 j.s.t.

- 2021 r. – 54 wnioski na kwotę 4.640.840,90 zł (tyle samo wynosiła kwota rekomendowana), z których 48 wniosków złożyły gminy, a sześć wniosków powiaty.

W ww. okresie województwo pomorskie tworzyło 119 gmin oraz 20 powiatów (16 powiatów ziemskich oraz cztery powiaty grodzkie).

Spośród ww. gmin i powiatów wnioski o dofinansowanie z Programu złożyły 62 j.s.t. z tego:

- do wszystkich trzech edycji – 26 j.s.t., w tym cztery powiaty,
- do dwóch edycji – 17 j.s.t., w tym dwa powiaty,
- do jednej edycji – 19 j.s.t., w tym dwa powiaty.

Urząd oceniał wnioski gmin i powiatów o dofinansowanie pod względem formalnym i merytorycznym według kryteriów określonych w Programie, w oparciu o opracowaną wewnątrznie Kartę kwalifikowania wniosku, a w edycji 2021, w oparciu o opracowaną przez Ministerstwo Kartę Oceny Wniosku Gminy/Powiatu.

Kierownik Oddziału Planowania i Budżetu (Wydział Polityki Społecznej Urzędu) wyjaśniła, że w 2019 r. utworzona została wewnętrzna komisja do oceny formalnej i merytorycznej wniosków, która dokonała weryfikacji wniosków zgodnie z wytycznymi zawartymi w Programie za pomocą specjalnie w tym celu utworzonej Karty kwalifikowania wniosku – SFWON (oddzielnej dla każdego modułu). Również w 2020 r. utworzono komisję do oceny wniosków oraz Karty kwalifikowania wniosku – Fundusz Solidarnościowy. Jednak ze względu na panującą pandemię COVID-19 (ograniczenie kontaktów pracowników oraz polecenie pracy zdalnej) nie było możliwości spotkań składu komisji. Weryfikacja wniosków, zgodnie z wytycznymi zawartymi w Programie i przy pomocy ww. Karty, wykonana została przez pracownika merytorycznego obsługującego zadanie pod nadzorem Kierownika Oddziału. W 2021 r. weryfikacja wniosków przeprowadzona została również przez pracownika merytorycznego i Kierownika Oddziału, tym razem jednak za pomocą (opracowanej w Ministerstwie) Karty Oceny Wniosku Gminy/Powiatu, stanowiącej załącznik do Programu.

Urząd sporządził i przesłał do Ministerstwa wnioski (moduły: 2A, 2B i 2C) na środki finansowe z Programu wraz z listą rekomendowanych wniosków j.s.t. województwa pomorskiego w wymaganych terminach, tj.:

- 17 maja 2019 r. – dla edycji 2019 termin upływał 17 maja 2019 r. (oraz przyjęta przez Ministerstwo korekta wniosku z 30 maja 2019 r.),
- 12 maja 2020 r. – dla edycji 2020 termin upływał 17 kwietnia 2020 r. jednak wydłużony został do 6, a następnie do 13 maja 2020 r. (oraz sporządzony we wskazanym przez Ministerstwo terminie do 20 maja 2020 r. poprawiony wniosek z 18 maja 2020 r. i przyjęta przez Ministerstwo korekta wniosku z 25 maja 2020 r.),
- 21 stycznia 2021 r. – dla edycji 2021 termin upływał 20 stycznia 2021 r. jednak wydłużony został do 29 stycznia 2021 r. (oraz sporządzona we wskazanym przez Ministerstwo terminie: (a) do 10 marca 2021 r. aktualizacja wniosku⁷ z 10

⁷ Wnioskowana kwota 9.282.460,96 zł zmniejszona została przez Ministerstwo o 50,0%, do rekomendowanej kwoty 4.641.230,48 zł, ze względu na wysoką wartość wniosków na środki finansowe przekazaną przez wojewodów.

marca 2021 r. (b) do 25 marca 2021 r. korekta wniosku⁸ z 25 marca 2021 r. (c) do 26 marca 2021 r. korekta wniosku⁹ z 29 marca 2021 r.).

Informacje o rozstrzygnięciach przez Ministerstwo naboru wniosków o dofinansowanie z Programu, Urząd zamieścił w BIP, w podziale na j.s.t. oraz moduły (pobyt dzienny, pobyt całodobowy, specjalistyczne poradnictwo) wraz z podaniem kwot dotacji, w następujących terminach:

- 6 czerwca 2019 r. – edycja 2019 (ogłoszenie Ministerstwa z 3 czerwca 2019 r.),
- 2 czerwca 2020 r. – edycja 2020 (ogłoszenie Ministerstwa z 27 maja 2020 r.),
- 7 kwietnia 2021 r. – edycja 2021 (informacja Ministerstwa z 31 marca 2021 r.)

W latach 2019-2021 Urząd odebrał od wszystkich wnioskujących gmin i powiatów oświadczenia o przyjęciu lub rezygnacji ze środków przyznanych w ramach Programu, z tego 129 oświadczeń o przyjęciu środków oraz dwa oświadczenia o rezygnacji ze środków (dotyczyły dwóch gmin w 2020 r.).

(akta kontroli str. 37-198, 358-359)

1.3. Daty złożenia przez Urząd do Ministerstwa list rekomendowanych wniosków j.s.t. o dofinansowanie z Programu oraz daty zaakceptowania wniosków przez Ministerstwo opisano w pkt. 1.2. wystąpienia.

Zawarcie umów Wojewody z Ministrem w sprawie wysokości i trybu przekazania środków finansowych na realizację zadań w ramach Programu nastąpiło:

- 2 lipca 2019 r. – edycja 2019 (umowa Nr 37/2019/OW),
- 7 lipca 2020 r. – edycja 2020 (umowa OW/39/2020),
- 27 kwietnia 2021 r. – edycja 2021 (umowa Nr OW/145/2021).

W ramach poszczególnych edycji Programu, Wojewoda zawarł z gminami i powiatami umowy, o których mowa w art. 13 ust. 9 ustawy o Funduszu Solidarnościowym, w następujących terminach:

- 2 lipca 2019 r. – zgodnie z edycją 2019, umowy należało zawrzeć w terminie 14 dni od zatwierdzenia¹⁰ przez Ministra listy rekomendowanych wniosków, a po wydłużeniu terminu ogłoszonego w komunikacie¹¹ Ministerstwa, w terminie 28 dni od daty publikacji¹² przez Ministra ww. listy wniosków, tj. do 1 lipca 2019 r.,
- 13 i 15 lipca 2020 r. – zgodnie z edycją 2020, umowy należało zawrzeć w terminie 30 dni od podpisania umowy Wojewody z Ministrem, tj. do 6 sierpnia 2020 r.,
- 12 i 13 maja 2021 r. – zgodnie z edycją 2021, umowy należało zawrzeć w terminie 30 dni od podpisania umowy Wojewody z Ministrem, tj. do 27 maja 2021 r.

⁸ Dotyczyła przesłania załączników w podziale na poszczególne j.s.t.

⁹ Dotyczyła kwoty 5,47 zł w module 2a (pobyt dzienny).

¹⁰ 31 maja 2019 r.

¹¹ 11 czerwca 2019 r.

¹² 3 czerwca 2019 r.

Umowy Wojewody z j.s.t. na 2019 r. i 2020 r. były sporządzone według wzoru umów stanowiących załącznik do Programu (edycja 2019 i 2020), natomiast umowy na 2021 r. były sporządzone zgodnie ze wzorem umowy stanowiącej załącznik do Programu (edycja 2021).

Wszystkie ww. umowy zawierały postanowienia wymienione w art. 13 ust. 10 ustawy o Funduszu Solidarnościowym.

W okresie objętym kontrolą nie było przypadku rozwiązania umowy zawartej przez Wojewodę z gminą lub powiatem.

(akta kontroli str. 199-315)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze. Urząd prawidłowo wdrożył wszystkie edycje Programu. Efektywnie realizowano działania informacyjne, przyczyniając się do wzrostu udziału j.s.t. w Programie. Prawidłowo przeprowadzono nabór oraz ocenę wniosków gmin i powiatów. Umowy w sprawie przyznania środków finansowych z Programu były sporządzone prawidłowo oraz podpisane w wyznaczonych terminach.

OBSZAR

2. Rozdysponowanie i rozliczenie środków w ramach programów wsparcia wytchnieniowego opiekunom osób niesamodzielnych.

Opis stanu
faktycznego

2.1. Zgodnie z zawartymi przez Wojewodę ww. umowami z j.s.t., rozliczenie się gmin i powiatów z wykorzystania środków z Funduszu przekazanych przez Wojewodę miało nastąpić poprzez:

- złożenie sprawozdania z realizacji Programu w terminie do 15 stycznia 2020 r. (edycja 2019),
- przekazanie zestawienia z realizacji Programu w terminie do 15 stycznia 2021 r. oraz sprawozdania końcowego z realizacji Programu w terminie do 30 stycznia 2021 r. (edycja 2020),
- przekazanie zestawień i sprawozdań jak wyżej, tj. odpowiednio do 15 i 30 stycznia 2022 r. (edycja 2021).

Ustalono, że ww. gminy i powiaty:

- w edycji 2019 terminowo złożyły 19 sprawozdań, a pozostałe 17 w terminie do 17 lutego 2020 r. (dziewięć sprawozdań wymagało korekt),
- w edycji 2020 terminowo przekazały 22 zestawienia oraz siedem w terminie do 19 stycznia 2021 r. (10 j.s.t. pomimo ponagieł ostatecznie nie złożyło zestawień), natomiast terminowo przekazały wszystkie 39 sprawozdań (z których 10 wymagało korekt).

Wojewoda sporządził i przekazał do Ministerstwa sprawozdania zbiorcze (moduł I, II, III), o których mowa w Programie w terminach:

- 20 lutego 2020 r. z edycji 2019 (zgodnie z umową Wojewody z Ministrem termin złożenia sprawozdania upływał 20 lutego 2020 r.),
- 3 lutego 2021 r. z edycji 2020 (zgodnie z umową termin złożenia sprawozdania upływał 30 stycznia 2021 r.).

W sprawie złożenia sprawozdania po terminie, Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej Urzędu wyjaśniła, że gminy i powiaty były zobowiązane do sporządzenia i przekazania Wojewodzie sprawozdań końcowych z realizacji Programu, w terminie do 30 stycznia 2021 r. Ten sam termin obowiązywał Wojewodę wobec Ministerstwa. Dzień 30 stycznia 2021 r. przypadał w sobotę, a zatem j.s.t. obowiązywał pierwszy dzień roboczy przypadający po wyznaczonym terminie (1 lutego 2021 r.). Urząd był zobowiązany do sporządzenia sprawozdania końcowego (zbiorczego) i podpisania go przez Wojewodę (3 lutego 2021 r.).

Ww. sprawozdania końcowe (zbiorcze) z realizacji Programu przekazane przez Wojewodę do Ministerstwa sporządzono na podstawie zweryfikowanych w Urzędzie danych otrzymanych w zestawieniach i sprawozdaniach jednostkowych z realizacji Programu przekazanych przez gminy i powiaty w edycji 2019 i 2020. Wojewoda sprawdzał przekazane przez j.s.t. sprawozdania pod względem rzeczowym i finansowym, zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik Nr 5 do Programu. W przypadku niezgodności wzywał do złożenia wyjaśnień lub korekt. W okresie tym nie zachodziła potrzeba podjęcia przez Wojewodę czynności skutkujących rozwiązaniem umowy.

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej wyjaśniła, że Wojewoda prowadził monitorowanie realizacji umów zawartych z gminami i powiatami w oparciu o zestawienia i sprawozdania składane przez j.s.t. Do Wydziału wpływały liczne zapytania z Ministerstwa oraz jednostek dotyczące realizacji Programu, co pozwoliło na śledzenie trudności i niejasności z jakimi spotykały się samorządy. Wszelkie problemy wyjaśniane były na bieżąco, odpowiedzi udzielano telefonicznie lub drogą elektroniczną, co umożliwiało bieżące monitorowanie stanu realizacji umów.

W okresie objętym kontrolą do Urzędu nie wpłynęły skargi dotyczące realizacji usług opieki wychnieniowej określonych w Programie.

W tym samym okresie Wojewoda nie prowadził w j.s.t. kontroli w zakresie realizacji zadań wynikających z Programu, tj. kontroli, o których mowa w art. 16 ust. 2 ustawy o Funduszu Solidarnościowym oraz w zawartych umowach.

W opinii NIK ww. przypadki (25,3%) korekt sprawozdań z realizacji Programu (składanych do Wojewody przez gminy i powiaty w edycji 2019 i 2020) mogą wskazywać na potrzebę podjęcia szerszych działań w tym zakresie.

(akta kontroli str. 316-344, 346-349)

2.2. W okresie objętym kontrolą Wojewoda zawarł na realizację i obsługę Programu łącznie 129 umów z gminami i powiatami w wysokości ogółem 11.106.310,60 zł, z tego: w 2019 r. w kwocie 1.868.492,04 zł, w tym koszty obsługi 17.508,04 zł, w 2020 r. w kwocie 4.619.640,96 zł, w tym koszty obsługi 44.280,96 zł oraz w 2021 r. w kwocie 4.618.177,60 zł, w tym koszty obsługi 85.517,85 zł. W ww. okresie nie było przypadku rozwiązania umowy Wojewody z j.s.t.

Z ww. środków finansowych j.s.t. wykorzystwały na realizację Programu:

- w 2019 r. – 796.285,95 zł,
- w 2020 r. – 1.360.765,90 zł,
- w 2021 r. (do 30 września) – 1.446.464,54 zł.

W latach 2019-2021 środki wykorzystane na obsługę Programu, z tego przez gminy i powiaty wyniosły odpowiednio: 5.513,41 zł, 14.669,49 zł i 15.858,19 zł (do 30 września). Edycje Programu na lata 2019-2020 nie przewidywały możliwości pokrycia kosztów takiej obsługi przez Wojewodę, a w 2021 r. (do 30 września) Wojewoda jeszcze środków nie wykorzystał.

W okresie objętym kontrolą koszty opieki wytchnieniowej realizowanej w ramach kolejnych edycji Programu w województwie pomorskim wyniosły:

1) w zakresie pobytu dziennego:

a) koszt obsługi świadczonej w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej

- w 2019 r. – 725.253,30 zł,
- w 2020 r. – 1.399.806,27 zł,
- w 2021 r. (do 30 września) – 1.099.025,60 zł,

b) koszt obsługi świadczonej w ośrodku wsparcia:

- w 2019 r. – 76.593,33 zł,
- w 2020 r. – 51.445,75 zł,
- w 2021 r. (do 30 września) – 98.520,81 zł,

c) koszt usługi świadczonej w innym miejscu:

- w 2019 r. – 0 zł,
- w 2020 r. – 5.568 zł,
- w 2021 r. (do 30 września) – 6.920 zł,

d) kwota wydana na zakup środków ochrony osobistej:

- w 2019 r. – 0 zł,
- w 2020 r. – 847,63 zł,
- w 2021 r. (do 30 września) – 2.084,31 zł,

e) kwota wykorzystana na dofinansowanie usług świadczonych osobom dorosłym:

- w 2019 r. – 502.241,96 zł,
- w 2020 r. – 785.248,05 zł,
- w 2021 r. (do 30 września) – 933.869,28 zł,

f) kwota wykorzystana na dofinansowanie usług świadczonych dzieciom:

- w 2019 r. – 134.407,59 zł,
- w 2020 r. – 376.016,33 zł,
- w 2021 r. (do 30 września) – 270.597,13 zł,

2) w zakresie pobytu całodobowego:

a) koszt usługi świadczonej w ośrodku wsparcia:

- w 2019 r. – 0 zł,
- w 2020 r. – 6.046,88 zł,
- w 2021 r. (do 30 września) – 999,31 zł,

b) koszt usługi świadczonej w ośrodku wsparcia wpisanym do rejestru Wojewody:

- w 2019 r. – 0 zł,
- w 2020 r. – 10.080 zł,
- w 2021 r. (do 30 września) – 26.315 zł,

c) koszt usługi świadczonej w miejscu wskazanym przez uczestnika Programu (lub jego opiekuna prawnego):

- w 2019 r. – 0 zł,
- w 2020 r. – 66.378,75 zł,
- w 2021 r. (do 30 września) – 111.406,32 zł,

d) kwota wydana na zakup środków ochrony osobistej:

- w 2019 r. i 2020 r. – 0 zł,
- w 2021 r. (do 30 września) – 18.053 zł,

e) kwota wykorzystana na dofinansowanie usług świadczonych osobom dorosłym:

- w 2019 r. – 108.937,27 zł,
- w 2020 r. – 43.004,50 zł,
- w 2021 r. (do 30 września) – 105.165,63 zł,

f) kwota wykorzystana na dofinansowanie usług świadczonych dzieciom:

- w 2019 r. – 0 zł,
- w 2020 r. – 23.000 zł,
- w 2021 r. (do 30 września) – 33.555 zł,

3) w zakresie poradnictwa specjalistycznego:

a) koszt usługi w formie poradnictwa specjalistycznego świadczonego członkom rodzin lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi:

- w 2019 r. – 45.185,72 zł,
- w 2020 r. – 147.829,87 zł,
- w 2021 r. (do 30 września) – 67.282 zł,

b) kwota wydana na zakup środków ochrony osobistej:

- w 2019 r., 2020 r. i 2021 r. (do 30 września) – 0 zł,

c) kwota wykorzystana na dofinansowanie usług poradnictwa specjalistycznego świadczonego członkom rodzin lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi:

- w 2019 r. – 23.322,81 zł,
- w 2020 r. – 67.232,16 zł,
- w 2021 r. (do 30 września) – 37.482 zł,

d) kwota wykorzystana na dofinansowanie usług poradnictwa specjalistycznego świadczonego członkom rodzin lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi:

- w 2019 r. – 21.862,91 zł,
- w 2020 r. – 50.747,74 zł,
- w 2021 r. (do 30 września) – 29.800 zł.

Wojewoda nie przeznaczał środków finansowych z Programu na działania promocyjno-informacyjne. Urząd nie posiadał wiedzy o przeznaczeniu środków finansowych na takie działania przez gminy i powiaty.

W latach 2019-2021 środki finansowe niewykorzystane przez gminy i powiaty na realizację oraz obsługę Programu, wyniosły:

- w 2019 r. – 1.072.206,09 zł, z tego 1.041.836,46 zł z realizacji oraz 11.994,63 zł z jego obsługi,
- w 2020 r. – 3.258.875,06 zł, z tego 3.229.263,59 zł z realizacji oraz 29.611,47 zł z jego obsługi,
- w 2021 r. (do 30 września) – 3.171.713,06 zł, z tego 3.102.053,40 zł z realizacji oraz 69.659,66 zł z jego obsługi.

W okresie objętym kontrolą odsetki bankowe od przekazanych przez Wojewodę do gmin i powiatów środków finansowych wyniosły:

- 3.131,22 zł za 2019 r. (nie były osobno naliczane na realizację i obsługę Programu),
- 450,16 zł za 2020 r., z tego 447,31 zł na realizację i 2,85 na obsługę Programu,
- 56,87 zł naliczone za trzy kwartały 2021 r., z tego 48,26 zł na realizację i 8,61 zł na obsługę Programu.

Ww. niewykorzystane i zwrócone przez j.s.t. środki finansowe na realizację i obsługę Programu oraz naliczone od środków przekazanych j.s.t. odsetki (edycje 2019 i 2020), zwrócone zostały przez Wojewodę na rachunek Ministerstwa w obowiązujących terminach oraz w otrzymanej od j.s.t. wysokości.

(akta kontroli str. 222, 350-351, 353-357, 360-362)

2.3. W województwie pomorskim opieką wytchnieniową realizowaną w ramach Programu, odpowiednio w 2019, 2020 i do 30 września 2021 r. objęto:

a) w zakresie pobytu dziennego:

- 196, 232 i 324 dorosłe osoby niepełnosprawne, w wymiarze 21,3 tys., 30,6 tys. oraz 23,7 tys. godzin opieki,
- 56, 90 i 104 dzieci niepełnosprawnych, w wymiarze 5,8 tys., 12,4 tys. oraz 7,8 tys. godzin opieki,

b) w zakresie pobytu całodobowego:

- 73, 21 i 38 dorosłych osób niepełnosprawnych, w wymiarze 23,2 tys. godzin opieki w 2019 r., 236 dni opieki w 2020 r. oraz 4,2 tys. godzin opieki w 2021 r. (do 30 września),
- żadnego, sześcioro i dziewięcioro dzieci niepełnosprawnych, w wymiarze 64 dni opieki w 2020 r. oraz 0,9 tys. godzin opieki w 2021 r. (do 30 września),

c) w zakresie poradnictwa specjalistycznego:

- 28, 41 i 59 dorosłych osób niepełnosprawnych, w wymiarze 779, 791 oraz 578 godzin poradnictwa,
- 28, 30 i 40 dzieci niepełnosprawnych, w wymiarze 746, 688 oraz 305 godzin poradnictwa.

Według ww. danych, wzrostowi wysokości środków finansowych wykorzystanych w kolejnych latach przez j.s.t. na realizację Programu towarzyszyło zwiększenie (jednak o niższej dynamice) zakresu opieki wychnieniowej, tj. wzrost udziału dzieci i dorosłych osób niepełnosprawnych, jak również godzinowy wymiar tej opieki w realizowanych modułach.

Zgodnie z planowanym przez gminy i powiaty udziałem osób niepełnosprawnych w edycji 2021 (ww. dane na 30 września 2021 r. zebrano od gmin i powiatów na wniosek Ministerstwa), prognozowano dalsze zwiększenie zakresu opieki wychnieniowej, tak w wymiarze osobowym jak i godzinowym we wszystkich modułach.

(akta kontroli str. 345, 352)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze. Urząd prawidłowo rozdysponował i rozliczył środki finansowe otrzymane w ramach Programu. Środki wydatkowano na zadania określone w Programie, a niewykorzystane kwoty oraz naliczone odsetki bankowe prawidłowo zwrócono na rachunek Ministerstwa. Zakres opieki wychnieniowej corocznie się zwiększał, a wsparciem objęta była grupa docelowa określona w Programie.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Gdańsk, dnia 22 grudnia 2021 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Kontroler

Zdzisław Stefan Zbiński
Główny specjalista kontroli
państwowej

Podpis

p.o. DYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku

Tomasz Staboszowski

